

tragtning, at netop naar Befolkningen fik store økonomiske Vanskeligheder, og man kunde vente økonomisk Nedtrykthed, maaske Dyrtid, i alt Fald Standsnings paa mange Punkter af den almindelige Erhvervsomsætning, var det umuligt at lægge saadanne Byrder paa Befolkningen, at man derved kunde imødegaa Statens overordentlige Udgifter. Man var henvist til at søge Dækning tilvejebragt ved Hjælp af Statskassens Beholdning, hvad enten det var den Beholdning, der var til Stede ved Krigssituationens Begyndelse, eller det var den, der skaffedes til Veje ved Hjælp af Reservefond eller ved Hjælp af nye Laanemidler. Jeg kan kun sige, at hvad der siden er hændt, har ganske styrket mig i den Betragtning. Jeg anser det nu som da for umuligt, i Virkeligheden ogsaa for unyttigt i en vis Forstand, nu at paalægge Befolkningen store nye Byrder for at imødegaa de forøgede Udgifter. Jeg tror, at det, man kan komme til — og det er ogsaa derpaa, de Lovforslag, som jeg i Dag skal have den Ære at fremsætte, gaar ud —, er at skaffe til Veje ved Skattepaalæg paa de velstillede og bedrestillede netop de Beløb, der kræves til Renter og Afdrag af Statslaanet, maaske noget mere, men ikke synderligt mere.

Dette hænger sammen med det Spørgsmaal, om man skulde søge at skaffe Staten saadanne Indtægter ved direkte eller ved indirekte Beskatning. Jeg har ikke anset det for muligt at søge Dækning ved den indirekte Beskatning. Man vil maaske overfor mig gøre gældende, at jeg i Modsætning til Medlemmer af mit Parti nogle Gange har udtalt mig som ikke ubetinget Modstander af indirekte Beskatning, og jeg er det heller ikke, men jeg ser ikke deri nogen Grund til nu at komme dybere ind paa dette Spørgsmaal. Jeg er imidlertid i Øjeblikket en Modstander af at anvende den indirekte Beskatning i Anledning af de Indtægtskrav, som der her kan være Tale om. Det er ganske ligefremt — og jeg tænker ikke, at nogen vil modsige dette —, at det vilde være umuligt nu for Tiden at rejse en Tolddebat i den danske Rigsdag. En Forhandling om alt, hvad der falder ind under Spørgsmaalet Frihandel og Beskyttelse, vil i og for sig her

være udelukket, idet det vilde være utænkeligt, at man skulde kunne diskutere disse store Spørgsmaal og komme nogenlunde hurtigt til et Resultat. Meningen er jo fra alle Sider, at naar vi skulde behandle Skattelovforslag, skulde vi gøre det saaledes, at vi behandlede dem til Ende. En Tolddebat vil altsaa paa Forhaand være udelukket. Saa vil der være tilbage, at man skulde forsøge ved at forhøje de almindelige Finansartikler, nærmest de gængse Forbrugsartikler, at skaffe Indtægter til Veje. Man skulde altsaa forhøje Tolden paa The, Kaffe og Sukker, man skulde maaske paalægge nye Afgifter paa Petroleum eller Kul. Er der nogen i den danske Rigsdag, som mener, at Øjeblikket er hertil, er der nogen, som tror, at man skulde kunne fordyre de almindelige Forbrugsartikler, naar der er Dyrtid, og Landet trues af endnu større Dyrtid, naar vore Omsætningsforhold er saa truede, som de er i Øjeblikket, hvor man kan frygte for en Standsnings i Udførselen af Landets vigtigste Udførselsprodukter, hvor i alt Fald denne Udførsel foregaar under det største Besvær, og naar Befolkningen lider under den økonomiske Depression, som hersker Verden over, og ikke mindst naturligvis under den her i Landet herskende? Jeg tænker, at ikke nogen for Alvor vil kunne paastaa, at det skulde kunne lade sig gøre, eller at nogen i Øjeblikket vilde kunne tilraade at gribe til dette Middel.

Maaske vil man saa sige: Der er Spiritusforbruget, som man kunde forsøge yderligere at beskatte. Men vil ikke ogsaa det være en ret urimelig Tanke at opstille, at Staten netop i Øjeblikket skulde forsøge at blive interesseret i det større Spiritusforbrug, og kunde man være vis paa, at Indtægten ved den højere Spirituskat i Virkeligheden ikke snarere vilde gaa ned i Stedet for at forøges? Jeg vil end ikke henvise til de Vanskeligheder, der vil opstaa baade med Hensyn til Ølskatten og med Hensyn til den forøgede Beskatning af fremmed Spiritus, thi det er vel neppe nødvendigt overfor denne Forsamling at godtgøre, at noget saadant ikke i Øjeblikket vilde være tilstedeligt. Maaske vilde man ogsaa henvise til en Forhøjelse af Tobakskatten, men ogsaa her er vi allerede dybt inde paa Spørgs-